

Polota Kolin sos dla matle yu ilimale hamili 2 Kolin 2 Kolin buka ya: dulu koko

Biskapa koko imalalo sota Kolin sos dla imsiyamama yia: tlo ka:dena demama asiyama Poloye pase ikadepe Taiya dle oplami demdiyo. Epammama yia:tapo opata Polo yu dla ikadepe dlala depame humatlamsiyamdiyo. Epapele kokoye Polotapo Makedoniya mo dla hale-mama dalepame yu iye ilipo hamiyo. Epame ya: ma yu ilimale dulu hema mikadepe dle sota yimkadulo gagademha:ha:lepo depame atlamaiyo.

¹ Na:ye Polopo. Godtapo ya:ta solotamale tle na:ye mo-sauwapo, na:tapo Yesu Keliso ya: Taiya dle oko hamhallepo depame. Epapedeme na: mate epo di ei Timoti mate yu ilimale iye God ya: opa hapuloma Kolin mo dla ha:ha: mate epo Akaya mo dla ha:ha: mate dla hamima. ² Epedeme di A God mate epo Lod Yesu Keliso mate yia:ta bokotiyapo malamale mate epo sadle mateta wua: mate hallepe.

Opata wotiyalle dulu dla ha:ha:lati Godta gadlalo halapo

³ Epapedeme di Lod Yesu Keliso ya: A God hi di dla ta:diya. Adipalati, ya:tapo polowamale koko mate epo gadlalo koko mate sitali halapo. ⁴ Epame ya:tapo dita wotiyalle dulu dla ha:ha:lati dia:ye gademdepo. Eta asiyama ma dita opa opita wotiyalle dulu dla ha:ha:lati yia: gademha:ha:lepo depame. ⁵ Epapedeme dita Keliso yilo wotiyalle halepiye, asiyama gadle mape Keliso tle dia: dla pulupe. ⁶ Wua:ta dita wotiyalle dulu dla

kokalepo ha:ha:uwa e malaha:ha:lepiye, eta wua: gadlepe. Epame Godtapo dia:ye gadle himhallepiye, ya:tapo wua: dla mape gadle himhallepe. Epapele dulu dla wua: dita wotiyalle hauwa epapele halepiye, wua: wotiyalle dulu edla kokalepo ha:ha:lepe. ⁷ Epedeme di mikadepe dema, wua:tapo wotiyalle dulu medla woloma kokalalipo ha:ha:lepo depame. Adipalati, wua: dita wotiyalle hauwa ipiye hamha:ha:lepiye, eta wua: dita God tle gadle hauwa ipiye wua: ma e halepe.

⁸ Epedeme mikadepe dle so namkadulo, wua: na:ta Asiya mo dla wotiyalle hauwa kokoye dallowe ka:pi. Wotiyalle koko eye pta sikemte patoto. Epapele dulu dla na:ta malamwayne, na: wotiyalle dulu medla polowetepo duwa. ⁹ Yao ikadepe, na:ta malamwayne, na: dulu medla polope depo malamuya. Amasiyama koko itapo epo wowoyamuwapo, na:tapo naskamu gadlowe tlo pomalamalalo, ma palli so pasakalo dlalo God dla hitahallepo depame. ¹⁰ Epapele dulu dla Godtapo na:ye wotiyalle patoto dulu hema mo-polowe mateka:pi dla hallati ya:tapo gadle himiwapo. Epedeme na: malama, ya:tapo alila hapuloma na:ye gademhallepe. ¹¹ Adipalati, wua: mape wua:ta inoma sumale tle na: gademha:ha:po. Epedeme opa hapulomatapo Godta dia: dla gadle himila natipame asiyama yia:tapo God dla siyele ta:dlepe. Adipalati, ya:tapo yia:ta inoma sumale yu dla asiyama ma-hamimdepo.

Polota malamale meyelope depame Kolin mo dla potlalo wekuwa koko

¹² Epedeme di diskamu dita atlama koko hema ikadepe demama epo atlema. Eye ditapo diskamu woloma keketiyapo ha:ha:mama wua: dulu dla epo opa hapuloma dulu dla ikadepe koko tle Godta solotamale koko tlo ala:mha:ha:uwapo. Dita ipo ha:ha:uwaye bidulo malamale tle po-apena, amasiyama Godta gadle tle ha:ha:mama

apuwapo. ¹³ Epapedeme na:ta wua: watle yu ilimale hapiwa yia: dulu kokoye hemele pe-elasema. Amasiyama na:tapo wua: watle haliyamale dla me-ilalipo hapiwapo, wua:tapo sesa:mama di kokoye woloma malamelepo depame. ¹⁴ Amasiyama wua:ta oloma hema di kokoye ala pomalamolowa. Epapele tlope alotle wua:tapo di koko hapulomaye malastlepe. Epapelepiye, Lod Yesu Kelisota pulati dita wua: koko tle siyele halepe. Epalati asiyama wua: mape di koko tle siyele halepe.

¹⁵⁻¹⁶ Epedeme na:ta wua:ta na: sikemte malaha:ha: koko malapame Makedoniya dla tamama ka:yapa wua: tatile tame natilowedeme sikemte solotamuwa. Epame ma Makedoniya mo dla halepo ilame pumama matle tuwame wua: natilowe solotamuwa. Epammatiye, eta na:ta wua: hala dla tuwame natiliye dapiyamte depame wua: gadle ma dapiyamte dle mla. Epame asiyama wua:tapo na:ta Yudiya dla tlowe apiye gadle mla.

¹⁷ Epapele dulu dla koko iye na:ta mo-malapame yu me-himiwapo. Amasiyama na: koko eye podolumana. Epapele koko tle wua:ta na:ye malamale tatlmalalo oplami depo malama:? Epame wua: na:ye ta:lamo oplamita koko halowedeme yu hatitipame ma pahalomalalo wekemde oplami sepema dema:? ¹⁸ Hao, na:ye pe-epapele oplami. Amasiyama Godta ikadepe koko tlo atlamhalaye, epammama na: mape ikadepe koko tlo atlam-sela:po. ¹⁹ Adipalati, God Yami Yesu Kelisoye malamale potatlamalalo oplami. Adipalati, ya:ye ya:ta koko halomolowepo depo malamde koko hapulomaye halomdepo. Epapedeme Saeles mate epo Timoti mate epo na: mate Keliso kokoye wua: dla atlamsiyamuwapo. ²⁰ Epedeme Godta di gadlowedeme yu itiyapo hatitimale hapulomaye Keliso tle mo-wowoyamuwapo. Epapedeme di God hi di dla ta:demama Yesu Keliso hi tle atlema, “eye ikadepepo,”

demdepo. ²¹ Epapele dulu dla God hatlo ya:tapo wua: mate epo dia: mate Keliso dulu dla kokalepo ha:ha:lepo depame itiyamale hamimdepo. Epame God hatlo ya:tapo dia:ye sesalemuwapo, ditapo wua: dla ka:dle yu atlam-siyamelepo depame. ²² Epame hatlo ya:tapo ya: uluye dia: dla hatitimuwapo. Epame ya: Hela:dle Sokoye di dupa dulu dla ma hatitimuwapo, dita God ya: akimlala ikadepe depo ha:ha: kokoye dia: dla imelepo depame.

²³ Epapedeme na: ikadepe kokoye wua: watle atlema. Na:ta malamale meyelope depame ma wua:ta hala dla potlalo wekuwa kokoye ipo elema. Na: posolotamana, na:tapo wua: hala dla tame yu itiyamale mate atlemama wua: watle upiyele hamiloweye. Epame God ma na:ta malamale koko iye me-ya:malamana. ²⁴ Epedeme wua:ta mikadepe dle koko dla na:ta dokopala oplami depo halemama yu iye po-atlasema. Hao, wua:ye mikadepe dle dulu dla mokokalalipo ha:ha:po. Amasiyama na:ta wua: gadlowe tlo sikemte solotamama yu iye atlema, siyele kokota wua: dla poposatilipo hutiyelepo depame.

2

¹ Epapedeme na: posolotamana, matle wua: hala dla tame wua: watle yu itiyamale mate atlamama upiyele hamiloweye. ² Adipalati, na:tapo wua:ta hala dla tame upiyele mate epo wotiyalle mate hapilipiye, ma antapo na: watle siyele hamipa? Hawa. ³ Epedeme na:ta wua: hala dla potlalo isikimi yu ilimale tlo hamiwapo, wua:tapo wua: batalimale tle heheletipame ka:ka:dle koko tlo halomha:ha:lepo depame. Adipalati, eta na:ta tame wua:ta ka:ka:dle koko halomha:ha:la natipame na: dla siyele hamilimla. Amasiyama na: posolotamana, wua:ta batalimale koko halomha:ha:la natimama na: dla dupa kolle hamiloweye. Amasiyama na: mikadepe duwa, wua:ta

woloma ka:ka:dle koko halomha:ha:ta na: dla siyele hami-lati wua: ma edla sisiyelepo depame. ⁴ Na:tapo yu eye ilimama dupa kolle mate epo kaiyo mate ilimuwapo. Amasiyama na:ta yu ilimale eye wua:ta natipame dupa kolle himilipo depo po-apena. Isikimi na:tapo wua: sikemte bokotiyapo malahala kokoye nati-imama yu ili-male eye hamiwapo.

Wa: amkale batalimale welilowe koko

⁵ Epedeme oplami hale wua: dulu dla halatapo wua: dla dupa kolle pato hamimama na: dla mape hami-wapo. Amasiyama na: koko hema itiyamale mate atlowe posolotamasema. ⁶ Epapele dulu dla sos dokopala so wua:tapo wua:ta esemale dla ya: batalimale kokoye natipo asiyama ma-hamiwapo. ⁷ Amasiyama wata oloma hema wua:tapo ya: batalimale kokoye welipame ya:ye gadiya, ya:tapo sikemte dupa kolle himimama mikadepe dle tle alikili a:ma woyapo teletlala depame. ⁸ Epedeme wua: ka:dena, wua:tapo ya: dla bokotiyapo malaha:ha:ye matle ya: watle nati-iya.

⁹ Wua:tapo na: yu dla salladepo ha:ha: kokoye mala-natilowedeme na:tapo wua: watle ka:yapa yu ilimale eye ma-hamiwapo. ¹⁰⁻¹¹ Epedeme oplami ana batalimaleye wua:ta wellipiye, na: mape ya: batalimaleye oloma medla welilowepo. Epapele dulu dla na:tapo oplami i ya: batali-maleye wua: yilo Keliso mila:pi tle mo-weliwapo, Saitenta itiyamaleta dia:ye hamalala depame. Adipalati, Saiten-tapo api hapuloma tle dia:ye elemala natilowedeme mo-dinapopo halaye mo-dimalamana.

Polota Taites dla malamale pato himhalale koko

¹² Epapele dulu dla na:ye Tlowas mo dla tame ka:dle yu Yesu Keliso kokoye atlamolowedeme apalati Lodtapo na:ta edla ka:dle yu atlamolowe kokolomaye

dokostauwapo. ¹³ Amasiyama na:ye Taites edla ponatilalo wekelati ya: yilo sikemte malamale himiwa. Epammama na:ye mikadepe dle so Tlowas dla ha:ha:laloye medla saliyoume ma Makedoniya dla Taites totamala tauwa.

Keliso dulu dla itiyamale halowe koko

¹⁴ Epedeme di ka:dena, God hi di dla ta:demama hatlo ya: dla siyele hamiloweye. Adipalati, Godtapo Keliso tle Saitenta itiyamaleye mo-yumuwapo. Epapele koko tle ditapo Keliso dulu dla ha:ha:lali Godtapo dia: dla itiyamale hamimdepo. Epapedeme dita mo hadima tama:, edla Godtapo ka:dle yuye dia: tle ullu ka:dle pamalalo alisisi some opa dla pasalalemtelepe. ¹⁵⁻¹⁶ Epedeme ditapo Keliso kokoye opa dla bobotimatimsiyamelepiye, eta ullu ka:dle pamalalo alisisi epapele some God hala dla hetlepe. Epedeme opa hapulomatapo ullu ka:dle pamalalo iye pamelepe. Pasakalo gadle halowe sotapo ullu ka:dle i pamama pasakalo hallowe ullu pamelepe. Amasiyama pasakalo gadle pohalalo wekelowe sotapo ullu i pamama polowe ullu pamelepe. Epedeme oplamitapo isikimi meyelo ya:ta itiyamale tle ipapele oko haloweye po-ala:na. ¹⁷ Amasiyama di Godta itiyamale tle oko i halowe tlo ala:na. Adipalati, ditapo opa opi some isikimi mani halowe yilo God yuye po-atlamsiyamasemde. Amasiyama Godtapo dia:ye Keliso ya: oko halomha:ha:lepo depame taiya duwapo. Epapele koko tle ditapo God mila:pi tle ha:ha:mama di dupa dulu woloma ka:dle malamale tle God yu atlamsiyamapo.

3

Godta yu itiyapo himili amkota hela:dle

¹ Epedeme wua: ma na:ye naskamu di dla hame heta-mama na: kokoye atlamsela:yo depo malama:? Hao,

na: pe-epapesema. Epame wua: ma solotama:, na:tapo opa opita yia: koko dla ilalimale pepa halopo puame wua: watle nati-imdiye epapoloweye? Epame na: ma wua:ta na: koko dla ilimale pepaye wua: tle hali depo solotamdi? Hao, pe-epapesemde. ² Adipalati, wua:ye na: koko dla ka:depo malamalalo yu ilalimale pepa epapele some ma-ha:ha:po, opa hapulomatapo natipame sesa:mha:ha:lepo depame. Epedeme yu ilalimale eye na: dupa dulu dla ma me-ilimuwapo. ³ Epapele dulu dla na:tapo wua: yilo oko hauwa tle wua:tapo mo-mikadepe duwapo. Epapedeme wua: pasakaloye Kelisota yu ilimale hamili epapele some halapo, opa hapulomata natipo sesa:lepo depame. Epedeme yu ilimale iye dota po-ilimana. Amasiyama pasakalo hallalo God ya: Soko tle ilimuwapo. Epame yu ilimale iye aiyalma ewala dla hatitimale pe-epapena. Amasiyama ikadepe wua: dupa dulu dla ilimuwapo. ⁴ Epapele dulu dla na: koko hema mikadepe dema. Adipalati, na: Yesu Keliso tle na:ta mikadepe dleye God dla hitahalapo.

⁵ Epedeme na: oko iye monolo na:ta itiyamale tle haloweye ala:na demama po-atlasema. Amasiyama Godta itiyamale hamilati oko iye hapo. ⁶ Epapedeme ya:tapo na:ye ya: yu itiyapo himili amko dulu dla salladepo sela:lalo oplami hallopo depame mo-sisilamuwapo. Epapele dulu dla yu itiyapo himili amko iye dota po-ilimana. Amasiyama Hela:dle Soko tle puwapo. Adipalati, dota ilimale aiyalmatapo polowe koko hampuapo. Amasiyama Sokotapo pasakalo hapimhalapo.

⁷ Epedeme ewala dla ilalimale aiyalma kokoye polowe hampulalo kokopo. Epapele tlope Godtapo Moses watle aiyalma koko eye hamilati Godta hela:dletapo nati-iwapo. Epapele dulu dla Moses ya: mila:pi tle hela:dle eye nati-iwapo. Epalati Isael sotapo Moses mila:pi

natiloweye sikemte usiyemduwapo. Epapele tlope hela:dle eye pakasiya pa:lalo hela:dlepo. ⁸ Epapele dulu dla aiyalma takala hapili oloma edla Godta hela:dletapo pato haluwapo. Amasiyama Sokota amko koko kotiyamale oloma edla Godta hela:dletapo sikemte pato haluwapo. ⁹ Epedeme polowe hampulalo aiyalma kokotapo Godta hela:dle pato mate haluwapo. Epapele tlope asiyama Sokota hampuale amko kokotapo sikemte hela:dle pato mate pumama God mila:pi tle ullu pa:po hallowe kokoye hampuwapo. ¹⁰ Epapedeme ikadepe, ka:yapa eluwa aiyalma kokota hela:dleye mo-pa:uwapo. Adipalati, hela:dle amkotapo ka:yapa eluwa hela:dleye mo-tla:mtauwapo. ¹¹ Adipalati, kokó hallalo amko kokota hela:dletapo pakasiya pa:lalo takala kokota hela:dleye mo-tla:mtame halapo.

¹² Epedeme amko kokota dia: dla ellati ditapo ka:dle yuye wowota:le pa:po itiyamale mate atlamsiyamapo. ¹³ Epapele dulu dla di Mosesta koko halë pe-epapesema. Adipalati, ya:tapo ya: mila:piye tlukata bopuduwapo, Isael sota ya: mila:pi dla hela:dle ela kokota alikili a:ma haode kokoye ponatilalo wekelepo depame. ¹⁴ Amasiyama oloma edla Isael sota God hala dla pulala depame yia: dupa momalamale hapulomaye sikemte kokalalipo meluwapo. Epapele dulu dla wata oloma hema mape yia:ta dupa momalamale hapulomaye ala me-kokalalipo ha:ha:po. Adipalati, yia:ta aiyalma takala sesa:mha:ha:le oloma edla tluka epapele sepeleta yia: dupa momalamale hapulomaye kukopo haluwapo, yia:tapo ikadepe kokoye ponatilalo wekelepo depame. Amasiyama hatlo Kelisotapo yia: dupa dulu dla tluka sepeleta kopo ela alikili a:ma hamastloweye ala:na. ¹⁵ Yao, ikadepe, ala wata oloma hema yia:tapo Mosesta aiyalma hatitimal-eye sesa:mha:ha:mama tluka epapele sepeleta yia: dupa

momalamaleye kukopo hallati yia:tapo ikadepe kokoye pomalamasema. ¹⁶ Amasiyama oplami antapo malamale meyelohe depame Lod hala dla pulupiye, ya: dupa dulu dla tluka sepeleta kopo halaye alikili a:ma hamastlepe. ¹⁷ Epapedeme Lodye Sokopo. Epedeme Lod ya: Sokotapo dia:ye batalimale tle epo aiyalma koko dolumha:ha:mama polowe koko mate tle alikili dla eleme woyamuwapo. ¹⁸ Epapele dulu dla di mila:piye tlukatapo pobopudepo ha:ha:sema. Epapele koko tle dita hapulomatapo di mila:pi tle Lodta hela:dleye opa dla nati-ipo. Epame Lod ya: Sokota dia: dulu dla oko hamhallati dia:ye dita ha:ha:le tle Lod some ha:ha:mtapo. Epammama ditapo ya:ta sikemte hela:dleye ma-a:ma nati-imtamalapo.

4

Ka:dle yu atlamolowe koko

¹ Epedeme Godta dia:ye bokotiyapo malamama dia:ye ya: oko halepo depame taiya duwapo. Epapele koko tle dia:ye susukalemama duka dla pogudesema. ² Epame dia:ye hemele batalimale koko halomolowe hapulomaye ma alikili dla pololuwapo. Epame di elemale tle ka:dle yuye po-atlamsiyamasema. Epame di ka:dle yuye pobatal-ipo atlamsiyamasema. Amasiyama di opa dla ka:dle yu iye haliyamale dla bobotimatipo atlamsiyamapo, opatapo dita koko halomha:ha: natipame dia:ye God mila:pi tle ka:ka:depo ha:ha:lalo so dlepo depame. ³ Amasiyama dita ka:dle yu atlamsiyama iye hemele hatiyomeleme elema dlepiye, isikimi alikili dla haohaodle so dla hemele hatiy-omeleme elemama apelepe. ⁴ Adipalati, ta:lamo dokopala oplami Saitentapo yia:ta momalamale hapulomaye mo-hihimapo hamastauwapo. Epapele koko tle ka:dle yu

Yesu Keliso kokota yia: dla hela:depo dompuaye yia: pona-tisema. Epapele tlope Keliso ye ikadepe God mila:pi himili oplamipo.

⁵ Epapedeme di diskamu di kokoye potlamsiyamasema. Amasiyama di Yesu Keliso ye Lodpo depo atlamsiyamapo. Epapedeme ya:tapo dia:ye taiya duwapo, wua: gadlepo depame. ⁶ Epedeme kotiyamale sitali dla Godtapo epo atluwapo, “Amtuwale dulu dla hela:dleta domelepe,” duwapo. Epapeleye God hatlo etapo di dupa dulu dla ya:ta hela:dle hamimama domuwapo, ditapo Godta hela:dle Yesu Keliso mila:pi dla elaye malamelepo depame.

⁷ Epapele dulu dla dia:ye ta:la so tlope Godtapo meyelo ya:ta hela:dle eye dia: dla hamiwapo, opatapo Godta hela:dle itiyamale eye natimama isikimi God tle puma dlepo depame. ⁸ Epapele dulu dla opatapo di watle upiyele hapimha:ha: koko etapo dia:ye pobatalimasemde. Epame di dita tlowe api pomalamalalo wekelati duka medla pogudesemde. ⁹ Epame opatapo dia: dla wotiyalle hamilati asiyama Godta dia: pomeleme tasemde. Epame opatapo dia:ye posalemama hohopollati di matle sillimdepo. ¹⁰ Epedeme opatapo Yesu ya: pasakaloye di moto tle natilipo depame ditapo di moto mate wotiyalle hamama Yesuta powale ipiye hapo. ¹¹ Yao, ikadepe, dia:ye Yesu dolumama mo-palliwe mateka:pi dla ha:ha:po, opatapo di palliwe moto itle Yesu ya: pasakaloye natilipo depo apopo. ¹² Epedeme ditapo wua: yilo oko hamama palila yakomatapo wua: dla pasakaloye hampuapo.

¹³ Epame God yu bukata epo atlapo, “Na:ye God dla mikadepe demama koko iye atlema,” depo. Epedeme dita mikadepe dle mape epapena. Di God dla mikadepe demama ka:dle yuye atlamsiyamapo. ¹⁴ Adipalati, dimalamana, Godtapo Lod Yesu Keliso ye

powale tle ma pasakalo dla ta:duwapo. Epapedeme di mape Godtapo pasakalo dla ta:ta:dlepe. Epame wua: mate epo dia: mateye ya:ta hala dla elempuame ya: mila:pi tle ha:ha:lepe. ¹⁵ Epapedeme ditapo wua: yilo wotiyalle pasatale eye hapo, Godta bokotiyapo malamaletapo alila hapuloma opaye Keliso hala dla elempumhallepo depame. Epame alila hapuloma opata God hi di dla ta:dlowe kokotapo ta:mtlepo depame.

Mikadepe depo hallowe koko

¹⁶ Epedeme di ta:lamo moto ita itiyamale mo-pa:mama hopeyalimapo. Amasiyama di dupa duluye alila hapuloma Godtapo itiyamale amko hapimhalapo. Epedeme di susukalemama duka dla pogudesemde. ¹⁷ Adipalati, wata oloma hema wotiyalle koko dia: dla pumhalaye pase patoto epame yia:ye pase alila selemalli hema pohaha:lowa. Amasiyama epapele tlope wotiyalle koko itapo dia: dla kokó elepo ellowe siyele patoye hampulupe. ¹⁸ Epedeme dia:ye dita di inomata me-tlamde koko dla dita malamaleye pohatitipo ha:ha:lowa. Amasiyama dita malamaleye dita potlamalalo wekemde koko dla hatitipo ha:ha:lowepo. Adipalati, dita tlamde kokoye isikimi alila kiyele elepame ma mo-pa:mdepo. Amasiyama dita potlamalalo wekemde kokotapo kokó hutiyemdepo.

5

¹ Epedeme dita ta:lamo hema ha:ha:mama moto halopo ha:ha:ye kimna:ya epapele some ha:ha:po. Epame di-malamana, di moto itapo kimna:ya some kutulostlepiye, Godtapo Pepele dimo dla di wadle aya amkoye hapilipe. Aya eye kokó halepo hallowe motopo. Epapele dulu dla aya eye dlopi dota pohana, amasiyama Godtapo hauwapo. ² Epapedeme ditapo ta:lamo hema upiyele dulu dla susukalle mate ha:ha:mama Pepele dimo dla hutiyemoto

halomolowe tlo sikemte solotamale mate omha:ha:po. ³ Epame ditapo moto amkoye tluka some didiyelepiye, oloma edla di matle tidali siyapo posiyamolowa. ⁴ Yao ikadepe, di kimna:ya dulu hema ha:ha:mama wotiyalle mate epo upiyele mate natimha:ha:po. Epele dulu dla di palliwe wowota:mde tlope, di solotama, moto amkoye halomolowedeme. Eye di solotamapo, di ta:lamo motoye me-melepame ma kokó halepo hallalo moto tlo halomolowedeme. ⁵ Epedeme Godtapo dia:ye mimita:puwapo, ditapo Pepele dimo dla moto amko hutiyeye halomelepo depame. Epame ya:tapo di wadle Hela:dle Sokoye mahamiwapo, Soko etapo dita Pepele dimo dla moto amko halomolowe ye ikadepe demama ulu himili halapo.

⁶ Epapedeme ditapo alila hapuloma wota:le pa:po itiyamale mate ha:ha:po. Epapele dulu dla dimalmana, di ta:lamo moto i mate ha:ha:mama Lod mate ala poha:ha:sema. ⁷ Epedeme dia:ye dita di inomata tlamde kokotapo di pe-elemtasema. Amasiyama mikadepe dle kokotapo dia:ye elemtapo. ⁸ Yao ikadepe, di wota:le pa:po itiyamale mate ha:ha:po. Epame di solotama, di moto iye medla pomelepame ma Lod mate tame ha:ha:lowedeme. ⁹ Epapedeme di ala me-ha:ha:mama Lod dla siyele hamilowe tlo solotama. Epame ma Lod mate tame ha:ha:mama mepo ya: dla siyele hamilowe ma solotama. ¹⁰ Adipalati, dita hapulomatapo Keliso mila:pi tle ya:ta koko gladle dla ha:ha:lepe, ya:tapo dita ta:lamo hema koko halomha:ha:le ya: asiyama mate ala:pame di kokoye gladlepe. Epapele dulu dla ka:ka:dle koko halomha:ha:le sotapo yia: asiyama halomelepe. Amasiyama batalimale koko halomha:ha:le sotapo yia: batalimale asiyama halomelepe.

God mate namkale depo hallowe koko

¹¹ Epedeme di Lod dla wota:lowe kokoye dimalamana. Epapedeme opatapo di kokoye malastlepo depame yia: gadlowedeme amma. Adipalati, God me-ya:malamana, dia:ye ikadepe ya: oko sopo. Epapedeme di solotama, wua: ma epo malamelepo depame. ¹² Epapele dulu dla di diskamu di koko tlo di dla hamhetlowedeme po-apesema. Amasiyama wua:tapo dia:ye di dla halopo hetlepo depame ditapo di kokoye wua: watile atlamsiyamapo. Epapelepiye, etapo opatapo yia: dupa dulu koko tlo pomalamalalo ma isikimi yia: kapala di koko tlo halopo hetlati natimama wua:ta edla yia: watile asiyama yu atlamolowe ala:lepe. ¹³ Epedeme wua:ta di koko natipame atlemama, ikadepe yiyilamale so dlepiye, dita ikadepe God yilo oko halati apopo. Amasiyama wua:tapo di koko natipame atlemama, ka:dle koko hama dlepiye, dita ikadepe wua: yilo oko halati apopo. ¹⁴ Adipalati, Kelisota bokotiyapo malamaletapo dia:ye elemsiyamapo. Ame adipalati, dimalamana, oplami hatlopetapo opa hapuloma yilo pouwapo. Epapele koko tle dita hapulomatapo mo-paliwapo. ¹⁵ Epedeme Kelisotapo dia: yilo mo-pouwapo, ditapo bidulo solotamale koko tlo podolumsiyamalalo ma isikimi Kelisota solotamale koko tlo dolumsiyamelepo depame. Adipalati, Kelisotapo dia: yilo popame ma pasakalo dla ta:duwapo.

¹⁶ Epapedeme di wata oloma itle oplami haleye ta:lamo malamale tle ponatisema. Amasiyama di ka:yapa Yesu Keliso kokoye ta:lamo sota malamduwa epo malamduwapo. Epapele tlope di wata oloma hema ya: kokoye epo po-malaha:ha:sema. ¹⁷ Epedeme oplami antapo Yesu Keliso dla mikadepe dlepiye, ya:ye ma-oplami amko depo. Ya:ta ka:yapa haluwa pasakalo takalaye ma-hamastlati ma asiyama pasakalo amkota ya: dla mo-puwapo. ¹⁸⁻¹⁹ Ipapele kokoye Godtapo dia: dla hauwapo. Epame Yesu Kelisota powale koko tle Godtapo ya:ta siyaladle pustamama dia:

mate namkale duwapo. Epame Godtapo dia:ye taiya duwapo, ditapo ka:dle yuye atlamsiyamama opa hapulomatapo adipo God mate namkale depo ha:ha:pa: dle kokoye atlamsiyamelepo depame. Epedeme ka:dle yuye ipo. Godtapo Keliso tle opa hapuloma yia: bobtalimaleye posesa:na, asiyama ya:tapo isikimi yia: mate namkale dlowe tlo solotamuwapo. ²⁰ Epapele koko tle Godtapo Keliso okoye ma dita halepo depame di watle hamiwapo. Epedeme Godtapo dia: tle wua:ye sisilamhalapo. Epedeme di Keliso kokoye atlamsiyamama wua:tapo God hala dla pulati asiyama Godtapo wua: mate namkale depo hallopo depame otele himha:ha:po. ²¹ Epapedeme Kelisotapo batalimale koko hale pohana. Amasiyama Godtapo ya:ye di batalimale asiyama dla ya:ta halepo duwapo, ditapo God mila:pi tle ullu pa:po ha:ha:lepo depame.

6

¹ Epedeme ditapo yimkata God mate oko hamha:ha:mama wua: dla otele himima, Godta bokotiyapo malamale wua:ta hamuwatapo isikimi koko pa:le ellala depame. ² Adipalati, Godta ipo atluwapo, “Na:ta namkale dle alila dla na:tapo wa:ta inoma sumale yuye daluwapo.

Epame pasakalo gadlowe alila dla na:tapo wa:ye gaduwapo,” duwapo.

Epedeme na: wua: dla ikadepe koko atlema. Wata alila iye Godta namkale dle alila ipo. Epame wata alila iye pasakalo gadlowe alilapo.

Polota kokalle koko dulu dla tale

³ Epapedeme di ka:depo ha:ha:mama opatapo di okoye batalipo atlepo depame kustamtlowe alisisiye api duka dla pohatitimasemde. ⁴ Amasiyama di koko hapuloma dulu dla dita ikadepe God ya: oko so depo ha:ha: kokoye

opa dla nati-imde. Eye di wotiyalle mate epo upiyele mate dulu dla me-kokalepo ha:ha:mdepo. ⁵ Epapele dulu dla opatapo dia:ye hohopolepame amtuwale aya dulu dla pololemdepo. Epame opatapo di koko dla siyaladle pato ta:demdepo. Epame dia:ye pohutiyelalo daya dimi oko pato hamdepo. ⁶ Amasiyama epapele tope ditapo di dupa dulu dla ullu pa:po ha:ha:mdepo. Epame ditapo ka:depo malamale mate ha:ha:mama sadle mate epo namkale dle mate ha:ha:mdepo. Epame Hela:dle Sokotapo dia: mate hallati ditapo dia: amkaduloye sikemte bokotiyapo malamha:ha:mdepo. ⁷ Epame di ikadepe koko tlo atlamsiyamalati Godta itiyamaleta dia: dulu dla oko hamhalemdepo. Epame God mila:pi tle ka:depo hallowe kokoye opahale alisisi some halopo ha:ha:po, diskamu dia:ye gadlowedeme. ⁸ Epame opa opitapo di watle siyele hamilati asiyama opitapo di yu balemdepo. Epame opa opitapo di hi mate batalimale yu atlamyelati asiyama opitapo di hi mate ka:ka:dle koko atlamyemdepo. Epo opa opitapo di watle atlemama isikimi mala-atlamalalo so demyemdepo. Amasiyama di ikadepe koko tlo atlamsiyamdepo. ⁹ Epapele dulu dla opa hapulomatapo di kokoye mo-malastepo ha:ha: tope asiyama yia:tapo dia:ye woloma ponatisemde. Epame opatapo dia:ye hohopolemyemama mo-palila yakomapo. Amasiyama di ala mepasakalo ha:ha:po. ¹⁰ Epapele dulu dla dia: dla dupa kolle pato me-elapo. Amasiyama di dulu medla alila hapuloma sisiyele mate ha:ha:mdepo. Epame ditapo atali so some ha:ha:mama opa hapulomaye mikadepe dle tle ma alisisi poposatilimale so depo melemdepo. Epame dia: dla alisisi hawa tope asiyama koko hapulomaye diolepo.

¹¹⁻¹² Epapedeme Kolin mo dla ha:ha:lalo so namkadulo, ditapo ikadepe kokoye wua: watle atlamapo. Ditapo di dupa dulu tle wua:ye sikemte bokotiyapo malaha:ha:ma.

Amasiyama wua:tapo dia:ye pase malaha:ha:sema.
¹³ Epapedeme atapo ya: yimlala dla yu atlamdiye, epapele some ma na:tapo wua: wadle yu iye atlema. Dita wua:ye sikemte bokotiyapo malaha:ha:ye, epammama wua: ma asiyama dia: dla sikemte bokotiyapo malamale himha:ha:iya.

Pomikadepe dle so mate hatlope demiya

¹⁴ Epedeme wua: pomikadepe dle so mate sikemte hatlope demha:ha:miya. Adipalati, ka:deta:, ka:dle oplamitapo batalimale oplami mate hatlope depo halloweye? Hao. Epame ka:deta:, hela:dle mate epo amtuwale mate hatlope depo ha:ha:loweye? Hao, poka:dena. ¹⁵ Epame ka:deta:, Keliso mate epo bataliya yemala Beliyal mate hatlope depo ha:ha:loweye? Hao, poka:dena. Epame ka:deta:, pomikadepe dlalo wekele oplami mate epo mikadepe dle oplami mate hatlope dloweye? Hao, poka:dena. ¹⁶ Epame ka:deta:, biskapa god dlopi dota mita:pleta God ikadepe ya: aiyalma aya dla halloweye? Hao, poka:dena. Adipalati, dia:ye pasakalo halemhala Godta hallalo ayapo. Epedeme Godtapo epo atluwapo, “Na:tapo yia: mate halemama yia: dulu dla sela:lowepo. Na:ta yia: God hallowepo,

epalati yia:tapo na: opa depo ha:ha:lepe,” duwapo.

¹⁷⁻¹⁸ Epedeme itiyamale Godtapo ma epo atluwapo, “Batalimale koko halomha:ha:lalo so tle alikili a:ma woyapo tame ha:ha:iya.

Epame ullu walle koko tle alikili a:ma potaiya.

Epalati na:tapo wua:ye na:ta hala dla elempuluwepo.

Epame na:tapo wua: A ikadepe depo hallati

wua:tapo na: akimlala epo na: utukaka ikadepe depo ha:ha:lepe,” duwapo.

7

¹ Epedeme mikadepe dle so namkadulo, Godtapo yu itiyapo hatitimale hapuloma iye di watle ma-hapiwapo. Epapedeme di ka:dena, God wowota:mama di moto dla epo dita malamale dla ullu hutiyehapulomaye alikili a:ma pololepame woloma God mila:pi tle ka:depo ha:ha:lowa.

Kolin sotapo malamale meyelope dlati Polota siyele

² Epedeme wua: dia:ye sikemte bokotiyapo malamaiya. Ame adipalati, di wua: dulu dla oplami haleye pobatalimana. Epame oplami haleye batalimale dla posemtana. Epame oplami hale maniye po-uhana. ³ Epapele dulu dla na:tapo wua:ye alimama wua: dla batalimana demama yu iye po-atlamasema. Adipalati, na:tapo ka:yapa wua: watle ma-atlamuwapo, na:ta wua:ye me-sikemte bokotiyapo malahalemama polowe koko mate epo pasakalo depo hal-lowe koko matetapo dia:ye duka pohukulluwa, duwapo. ⁴ Epedeme na:ta wua: watle koko iye haliyamale dla atlapo. Na:tapo wotiyalle hapuloma dulu dla halemama wua: koko dalepame sikemte siyeuwa.

⁵ Epapele dulu dla di ala Makedoniya dla puame woymalati di hedle ka:dle ponatina. Adipalati, opatapo dia: dla upiyele koko hamiwa. Epela natimama dia: dla momalamale patota puwa. ⁶ Amasiyama dupa kolle dulu dla ha:ha:lalo so gadlalo Godtapo dia:ye gademama Taitesye di hala dla tane duwa. ⁷ Epalati Taitesta dita hala dla pulati natipame dia:ye sikemte sisiyeuwa. Epame ya:tapo dia: watle wua: koko hapuloma atlamalati dalepame epo ma wua:ta Taites watle siyele hamili koko ma atla dalepame di sikemte sisiyeuwa. Epapeleye Taitestapo di watle wua:ta na: natilowe sikemte solotamale himha:ha: koko mate epo wua:ta na: dla batalimale koko halë tle ma dupa kolle himme ha:ha: kokoye atlati me-daluwa. Epame wua:ta ka:yapa na: tiyama tle poha:ha:lalo ha:ha:uwa tle

ma heheletipo na: tiyama tle ha:ha: kokoye dalepame na: ma sikemte siyeuwa.

⁸ Epedeme na:ta ka:yapa wua: watle yu ilimale hami-watapo wua: dla dupa kolle hamili dalepame na: ma dupa kolle mate haluwa. Amasiyama na: wata ma dupa kolle mate pohalasema. ⁹ Hao, na: wata siyele mate halapo. Adipalati, wua:ta dupa kolle koko tle ma malamale meye-lope depame God hala dla heheletimale koko dalepame. Epedeme wua:ta dupa kolle himili kokoye Godta solotamale koko mate ala:mama apuwapo. Epapele koko tle ditapo wua: dla ikadepe wotiyalle pohamina. ¹⁰ Adipalati, Godta hamili dupa kolle kokotapo dia:ye malamale meye-lope depame ma God hala dla elempumhalapo. Epedeme di ka:dena, epapele dupa kolle koko dla sisiyeloweye. Adipalati, etapo dia: dla pasakalo gadlowe kokoye hampulupe. Amasiyama ta:lamo dupa kolle kokotapo dupa dulu malamale meyelope dlowe kokoye pohampuasema. Amasiyama polowe koko tlo hampuapo.

¹¹ Epedeme God tle puwa dupa kolletapo wua:ta dupa malamale meyelope dle kokoye natiya. Adipalati, etapo wua: dla ipapele kokoye hampuwapo. Eye, wua: sikemte solotamuwapo, wua:ta sosoka:lipo ha:ha:le kokoye woloma hatotimolowedeme. Epame wua: batalimale koko dla allimduwapo, epo batalimale kokota hampua asiyama dla ma wowota:mduwapo. Epame wua:tapo ma na:ye sikemte natilowe solotamama na: tiyama tle ha:ha:po. Epame wua:tapo batalimale koko halë oplami dla asiyama ma-hamiwapo. Epedeme koko hapuloma dulu hema wua:tapo ka:ka:dle koko siyapo tlo halomal-eye botomastauwapo. ¹² Epapedeme na:tapo yu ilimale hamiwaye, batalimale kotiyamalalo oplami koko dla po-apena. Epame ya:ta batalimale hauwa oplami edla po-apena. Amasiyama God mila:pi tle wua:tapo ikadepe

na: tiyama tle ha:ha:ma: depo natilowedeme apuwapo.
¹³ Epapele koko tle dia: dla siyele pato elema.

Epame ditapo Taitesta wua: yilo siyele koko natipame di ma sikemte sisiyeuwa. Adipalati, wua:tapo ya:ye gademama ya:ta momalamale koko dla hedle hamiwapo.
¹⁴ Amasiyama ya:ye ala wua: hala dla potlalo hallati na:tapo ya: dla wua: kokoye pepemama di dla hame hetauwa. Epapele dulu dla Taitesta wua: hala dla tame natilati na:ta wua: koko pepemama hamhetauwa kokotapo ikadepe duwapo. Epapele koko tle wua:tapo na: dla wota:le pohamina. Adipalati, ditapo alila hapuloma ikadepe koko tlo wua: dla atlamdiye, epammama dita Taites dla wua: koko di dla hamhetauwa kokota momikadepe duwapo. ¹⁵ Epedeme Taitestapo wua:ta ya: dla wota:mama ya: hampame ya: yu dalepame salladuwa kokoye powelisemde. Epapedeme ya:ta wua: sikemte bokotiyapo malamaletapo me-ta:mtapo. ¹⁶ Epedeme na: sikemte siyema, wua:tapo na:ta atlamuwa koko hapulomaye matle halomha:ha:la natipame.

8

Yelusalem dla mikadepe dle so ha:ha: gadlowe dla namkale dle alisisi kolumale

¹ Epedeme mikadepe dle so namkadulo, Godtapo ya:ta bokotiyapo malamale Makedoniya mikadepe dle so dla hamiwaye wua: wate atlamolowama. ² Epapele dulu dla yia:tapo upiyele koko mate epo wotiyalle koko mate dulu medla ha:ha:mama sisiyele mate ha:ha:uwapo. Epapele dulu dla yia:ye alisisi dimi ha:ha:uwa tlope mepapele yia:tapo namkale dle alisisiye sikemte kolumduwapo, mikadepe dle so Yelusalem dla ha:ha: soye gadlowedeme.

³ Yao, ikadepe, yia:ta yimkadulo watle alisisi hapulomaye sikemte me-halopimha:ha:mama tla:mtale hapimduwapo. Epapele dulu dla yia:tapo miyelo solotamale tle koko iye halomha:ha:uwapo. ⁴ Adipalati, yia:tapo dia: dla otele himiwapo, yia:tapo yimkata mikadepe dle so opi mate mikadepe dle so Yelusalem dla ha:ha:ye gadle himilowedeme. ⁵ Epapele dulu dla yia:tapo Godta solotamale koko dolumsiyamama yia: moto tatle God dla halopimduwapo. Epame yia:tapo di yu dla ma salladepo siyamolowa duwapo. Epedeme yia:ta epapele koko halë tle dita malamale tla:mtale kokoye hauwapo.

⁶ Epapedeme Taitestapo ka:yapa wua: gademama Yelusalem mikadepe dle so dla namkale dle alisisi hamiloweye mo-kotiyapame kolumpuwapo. Epapeleye di solotama, Taites ma wua:ta hala dla ilame tane dloweye, ya:tapo wua:ye ma gademama namkale dle hamilowe alisisiye mosukulu kolumtame gudlepo depame. ⁷ Epedeme wua: natiya, wua:tapo ka:dle yuye ka:pi atlamha:ha:po. Epame ikadepe kokoye ka:pi malapo ha:ha:po. Epame koko hapulomaye itiyamale mate halomha:ha:po. Epame wua: dia:ye sikemte bokotiyapo malamha:ha:po. Wua:ta koko hapuloma ipapele halomha:ha: tle itapu so depo ha:ha:po. Epedeme na: solotama, hamili dulu hema wua:tapo mepo itapu so depo ha:ha:lepo depame.

⁸ Epapele dulu dla na:ta atlama koko iye wua:ta me-halomha:ha:lepo depame wua: watle yu itiyamale mate po-atlamasema. Amasiyama na:tapo Makedoniya sota hamili kokoye wua: dla atlema, wua:ta ikadepe sikemte bokotiyapo malamale mate ha:ha:ma: depo natilowedeme. ⁹ Epedeme wua: di Lod Yesu Kelisota bokotiyapo malamale kokoye mo-wua:malamana. Ya:ye alisisi sikemte pasatale oplami tlope ma wua: yilo ma

alisisi pa:le oplami duwapo, wua:tapo ma alisisi poposatilimale so depo ha:ha:lepo depame. Epapedeme ka:dena, wua:tapo wua: amkadulo mikadepe dle so opi epo gagademha:ha:loweye.

¹⁰ Epedeme wua: na: yu daliya. Alo sokomoko dla wua: tatile mikadepe dle so Yelusalem dla ha:ha: so gadlowedeme solotamale pato himpame mani kolumoloweye mo-kotiyamuwapo. Amasiyama wua: duka medla guduwapo. ¹¹ Epedeme wua: ma itiyamale mate kotiyapame mosukulu dla gudlowedeme kolumtamama wua: dla ala:le hutiyete alisisi mate isikimi me-hapiya. ¹² Epedeme wua: siyele mate hapilipiye, Godtapo wua:ta namkale dle hapi koko dla siyelepe. Epapele dulu dla wua: dla pasatale hutiyetelepiye, wua: pasatale mepapeleye hapilipe. Amasiyama wua: dla pase pato hutiyetelepiye, wua: e mate ala:mama pase pato hapilipe. ¹³ Adipalati, na: posolotamasema, wua:tapo wua: amkadulo Yelusalem so watle sikemte pasatale hapimama asiyama wua: tlo pase pato ha koko dla upiyele natiloweye. Amasiyama na: solotama, hapulomatapo alisisi ala:le mate ha:ha:lepo depame. ¹⁴ Amasiyama wata oloma hema wua:ye alisisi sikemte poposatilipo ha:ha:deme, wua:ta yia: gadle himiloweye me-ka:pi. Epame yia:tapo poposatilipo ha:ha:mama asiyama wua:ta alisisi pa:lati ma asiyama yia:tapo wua: gadloweye ala:lepe. Epapele koko tle wua: dulu dla asiyama gade asiyama gade dlowe kokota ellepe. ¹⁵ Epapedeme God yu bukatapo Isalael so koko dla epo atlapo,

“Mena daya sikemte poposatilipo halomale sotapo yia: mate ma-ala:uwapo.

Epame mena daya koweta halomale so mape yia: ma yia: mate ma-ala:uwapo.”

Taitesye Kolin mo dla tane dle koko

¹⁶ Epedeme na: God hi di dla ta:dema. Adipalati, God-tapo na:ta wua: sikemte bokotiyapo malahala koko hamiwaye, epammama Taites dla mape hamiwapo. ¹⁷ Epapele dulu dla Taitesye meyelo solotamale tle wua: hala dla tloweye solotamale himme haluwapo. Epapele dla dita ya:ye wua: hala dla tane dlati ya: ma ika sikemte solotama, wua: hala dla tlowedeme. ¹⁸ Epapedeme di ei haleye Taites mate wua: hala dla tane dema. Oplami iye mikadepe dle so hapulomata ya:ye ka:dle oplami demama ya:ye di dla hamhetamde. Adipalati, ya:tapo ka:dle yu woloma ka:pi atlamdepo. ¹⁹ Epame mikadepe dle so hapulomatapo ma solotamuwa, oplami hatlo itapo na: mate Yelusalem dla namkale dle alisisi kolumaleye hamtelepo depame. Epapele dulu dla dita namkale dle alisisi iye hamtame hamilipiye, etapo God dla siyele hampumama dia: dla ikadepe diamkadulo gadlowe solotamale elaye botomastlepe. ²⁰ Epapedeme di posolotamasema, dita mani iye hamta koko dla oplami haletapo di yu ballowe. Epedeme ka:dena, dita madipatata namkale dle alisisi iye hamtlowepo. ²¹ Adipalati, di solotama, Lodta ka:dena dle koko mate epo opata ka:dena dle koko mate ala:mama mani iye woloma omha:ha:lowama.

²² Epapele dulu dla di matle oplami haleye Taites wolo mate wua: hala dla taiya dema. Adipalati, ditapo oplami ita yimkadulo sikemte gadle kokoye natimduwa. Epapedeme ya: ma sikemte solotama, wua: gadlowedeme. Adipalati, ya: me-ya:malamana, wua:tapo solotamale mate Yelusalem so gadlowedeme ha:ha: kokoye. ²³ Epedeme Taitesye na: mate wua: yilo oko halalo oplamipo. Epapeleye na:tapo ya:ye wua: hala dla tane dema. Amasiyama opa dapiyamte iwoloye sos hema popa:tapo Taites mate wua: hala dla taiya dema.

Opa ewoloye ka:ka:dle sopo, Keliso dla siyele hamilalo sopo. ²⁴ Epapedeme opa iwolotapo wua: hala dla pulati wua:ta yia:ye sikemte bokotiyapo malaha:ha:le kokoye haliyamale dla nati-ya, sos hapulomatapo na:ta wua: koko di dla hamhetauwaye ikadepe mleni dlepo depame.

9

God ya: opa gadlowe dla namkale dle alisisi kolumale

¹ Epedeme na:tapo wua: dla Yelusalem so watle namkale dle alisisi hamilowe dla ma yu ilimale hamiloweye poka:dena. ² Adipalati, na:malamana, wua:ta yia: gadlowe dla solotamale me-elapo. Epedeme na:tapo Makedoniya mikadepe dle so dla wua: kokoye di dla hamhetamama epo atluwapo, “Mikadepe dle so Kolin dla ha:ha:lalotapo alo sokomoko dla Yelusalem so dla gadle himilowedeme ma-dinapopo ha:ha:uwapo,” duwapo. Epapele koko tle Makedoniya mikadepe dle sota koko i dalepame yia: ma Yelusalem so dla namkale dle hamilowe dla sikemte solotamale himiwapo. ³ Amasiyama na: Taites mate epo ya:mkadulo mate wua: hala dla taiya dema, wua:tapo maniye ikadepe mo-kolupo himha:ha:ma: depo natilowedeme. Adipalati, na: posolotamasema, na:ta wua: koko dla wua:ye di dla hamhetauwa kokotapo isikimi koko pa:le elloweye.

⁴ Epedeme na:tapo Makedoniya dla ha:ha:lalo mikadepe dle so mate wua: hala dla pulupiye, na: solotama, wua:tapo mani kolumale e mate ma-dinapopo ha:ha:loweye. Amasiyama epapele dulu dla yia:ta puame wua:ta ala podinapolalo ha:ha:la natilipiye, koko etapo na: dla wota:le hamilipe. Epame wua: mape wota:le ipiye me-halepe. ⁵ Epapedeme na: Taites wolo tatile wua: hala dla taiya dema, wua:ta namkale dle alisisi kolumha:ha:lowa duwa kokoye natilowedeme. Epapele tle na:ta tlowe

oloma edla mani kolumale etapo ma-dinapopo ellepo depame. Epapele dulu dla mani iye muwolo solotamale tle hamilipe. Amasiyama na:tapo wua: akumulati pohamilowa.

⁶ Epedeme wua: koko iye malamaiya. Oplamita alisisi pase pato emelepiye, ya: ma mepo alisisi pase pato hauwallepe. Amasiyama oplami antapo alisisi pasatale emelepiye, ya: ma mepo alisisi pasatale hauwallepe.

⁷ Ka:dena, oplamitapo meyelo solotamale mate ala:mama siyele mate namkale dleye hamilipe. Epele dulu dla poka:dena, isikimi ya:mkaleta ha:ha:mlati namkale dle alisisi hamiloweye. Adipalati, siyele mate hamilalo oplami dla Godtapo bokotiyapo malamhalapo. ⁸ Epame Godtapo wua: gadle tle wua: dla alisisi ala:leta hutiyelati asiyama ma wua:tapo opa opi gadloweye ala:lepe. ⁹ Adipalati, God yu buka dla epo atlapo,

“Ka:dle oplamitapo siyele mate yimkadulo alisisi pa:talo so dla isikimi me-halopimhalemdepo.

Epame Godtapo ya:ta ka:dle koko halomhalale hapulomaye powelilowa.”

¹⁰ Epapedeme Godtapo alisisi emalalo oplami dla alisisi aleye hapimhalemama dlowe alisisi ma hapimhalapo. Epedeme ya:tapo wua: watle ka:ka:dle koko hapulomaye dlomoko ale some emelepo depame hapilipe. Epalati asiyama wua:tapo ka:ka:dle kokoye emale alisisi some hauwalepame ma alisisi pa:talo soye gadlepe. ¹¹ Yao, ikadepe, Godta wua: dla gadle pato himhallepe, wua:tapo opa opi dla isikimi me-hapimha:ha:lepo depame. Epapele dulu dla ditapo wua:ta namkale dle alisisi kolumaleye Yelusalem mikadepe dle so dla hamtlati yia:tapo siyele yu God dla atellepe.

¹² Epapele dulu dla wua:ta koko ha ita hatlo wua: amkadulo mikadepe dle soye gadlowe dla po-aposema,

amasiyama yia:tapo God dla ma siyele ta:dlepo depo apopo. ¹³ Epedeme wua:ta Yelusalem mikadepe dle so dla gadle pato himiye, wua:ta mikadepe dle kokoye nati-mama apopo. Wua:ta yia:ye epo gadlepiye, asiyama yia:tapo wua:ta ka:dle yu Yesu Keliso koko dla salladepo siyama koko mate epo wua: amkadulo mikadepe dle so dla gadle pato himha:ha: koko mate natimama God dla siyele ta:dlepe. ¹⁴ Epapele dulu dla yia:tapo wua:ye yia: dupa dulu tle sikemte malamale mate wua:ye God dla inoma sumale mate ta:dlepe. Ame adipalati, wua: dulu dla Godta bokotiyapo malamale patotapo elapo. ¹⁵ Epedeme God dla siyele ta:diya. Adipalati, ya:tapo Yamiye di watle hamiwapo. Namkale dle alisisi iye pta sikemte pato. Epedeme ditapo Godta namkale dle alisisi hamili hema yu atloweeye yuta po-ala:sema.

10

Polota ya: oko koko dla ya:skamu ya: koko atlale

¹⁻² Epapedeme wua: dulu dla opa opitapo na: koko dla epo atlamyapo, “Polotapo dia: mate halemama hopeya-male mate yu atlamhalemde. Amasiyama ya:tapo dia: tle alikili a:ma tame halemama yu ilimale tle dia: dla yu itiyamale mate sikemte atlamhalemde,” demyapo. Epame wua: dulu dla na: watle ta:lamo oplami some halema depo atlalo so ma me-ha:ha:po. Epedeme na:tapo sadle mate epo bokotiyapo malamale mate hallalo Keliso hi tle wua: dla otele himima, na: yu ballalo sotapo na:ta puluwe dla omha:ha:mama yia: bobtalimale tle heheletimelepo depame. Yia:ta epapelepiye, eta na: puame yia: watle yu itiyamale mate po-atlowa.

³ Epapedeme, yao ikadepe, di ta:lamo hema ha:ha:po. Amasiyama di ta:lamo sota opahale demdiye pepapesema. ⁴ Adipalati, dita opahale alisisi halopo

opahale demdiye pota:lamo opahale alisisi epapena. Amasiyama di God ya: opahale alisisi itiyamale eye halopo opahale demama Saitenta itiyamaleye yumdepo. ⁵ Epame opahale alisisi i mate ta:lamota malamale mate epo ya:skamu di dla hamhetlowe koko mateye yumdepo. Adipalati, ipapele kokotapo God koko malamolowe apiye himomelemdepo. Epame ma opahale alisisi i mate opata malamaleye meyelope depame ma Keliso dla salladepo siyamolowe dla elempumdepo. ⁶ Epedeme wua: Keliso dla salladepo siyapame ma ya: yu dla salladlowe allipiye, di wua: dla asiyama wotiyalle hamilowe ye ma-dinapopo ha:ha:po.

⁷ Epedeme wua: koko hapuloma dulu dla woloma heheletipo natiya. Epapele dulu dla oplami antapo ya:skamu ya:ye Keliso ya: oplami dlepiye, ya: ma ka:dena, di watle atlemama, “ewolo ma Keliso ya: opapo,” dloweye. ⁸ Yao, ikadepe, na: Lodta na: watle itiyamale hamiwa tlo di dla hame hetloweye powota:sema. Epedeme Lodta na: watle itiyamale hamiwaye wua: dla wotiyalle hamilipo depo po-apena. Amasiyama wua: gadlepo depame apuwapo.

⁹ Epapele dulu dla na: na:ta yu ilimale hapuloma i mate wua: dla wota:le hamilowedeme po-apesema. ¹⁰ Adipalati, opa opitapo epo atlamyapo, “Polotapo pateka:mu tle dia: dla yu ilimale hamimama yu itiyamale mate ilipo hami demhalema. Amasiyama ya:tapo dia: mate hala oloma edla ya: sikemte hopeyamale mate halemama yu pase itiyamale mate po-atlamhalasemde,” demyapo.

¹¹ Epedeme opa epapele sotapo koko iye malamolowe ka:pi. Adipalati, na: wua:ta hala dla pulupiye, na:ta wua: dla yu itiyamale mate ilimale hapiwa e mate ala:mama wua: dla yu itiyamale mate atlowepo.

¹² Epedeme di opa yiskamu yia: tlo natimama yia: tlo ka:ka:dle dlalo so mate pohatlope dlowa. Adipalati,

opa iwoloye sikemte yiyilalimale sopo. ¹³ Epedeme di Godta di watle hamili oko tlope di dla hamhetamsiyamama Godta gudlowe sukulu himiliye potla:mtlowa. Amasiyama wua:ye di oko sukulu himili dulu dla meha:ha:po. ¹⁴ Adipalati, di tatle ka:dle yu Keliso kokoye wua: watle atlampuwapo. Epapedeme ditapo di oko kokoye woloma ala:le mate di dla hamhetamsiyamapo. Amasiyama dita ka:dle yuye wua: dla pohampulalo wekematiye, di diskamu di dla pohamhetamsiyama.

¹⁵ Epame di yimkadulota oko halë natipame ma dita ele-domama oko eye dita hauwa pe-epapesemde. Amasiyama di isikimi di oko tlo di dla hamhetamdepo. Epame di solotama, wua:ta mikadepe dletapo ta:mama dita wua: dulu dla oko hauwatapo ma a:ma ta:lepo depame. ¹⁶ Epapelepiye, ditapo Kolin mo tle ma mo opi dla ka:dle yu podallalo wekele so opa dla ka:dle yu hame atlamtamollowepo. Adipalati, di posolotamasema, ya:mkaleta oko halë mo dla ma dita oko halë some diskamu di dla hamhetlowe. ¹⁷ Adipalati, God yu bukatapo epo atlapo, “Oplamitapo ya:skamu di dla hamhetlowe solotamelepiye,
ya: ka:dena, isikimi Lodta koko halë tlo di dla hamhetlepe.”

¹⁸ Epedeme opa anawolotapo yiskamu yia: tlo ka:ka:dena depo malamdi, epapele so opaye ikadepe poka:ka:dle sopo. Amasiyama opa anawoloye Lodtapo ka:ka:dle so demhalema:, opa ewoloye ikadepe ka:ka:dle sopo.

11

Polo mate epo biskapa koko imalalo so mate

¹ Epapedeme namkadulo, na:ta weya yiyilamale sepele mate naskamu di dla hamheta sepelati natipame mepele na: yuye me-daliya. ² Epedeme Godtapo wua: dla dupa elaye epammama na: mape wua: dla dupa elapo. Adipalati, homta pollalo ipilaloye ya: ata oplami watle hamilowedeme yu himmdiye, epammama na:tapo wua:ye Keliso watle hamilowedeme yu himiwapo. ³ Amasiyama na: wota:ma, Ib dla koko woyamale epapele kokotapo wua: dla woyamalala depame. Adipalati, ilamatapo Ibye elemala natilati batalimale dulu dla seme tuluwaye, epammama biskapa imalalo sotapo wua: elemala natipame Keliso tle alikili a:ma elemtamallala. Epedeme na: wua: yilo dupa yuma. ⁴ Adipalati, wua: opa opitapo puame biskapa kokoye imalati woloma poheheletipo natilalo ma hapele yia: yu dla tulumdepo. Epame yia:ta Yesu koko imama dita imuwa mate pohatlope dlalo wekelati yia: yu halowe ma po-alisemde. Epammama wua: Hela:dle Sokoye mahamuwa tlope matle ulugiyemale soko hamolowe mape po-alisemde.

⁵ Epame wua:tapo biskapa koko imalalo so iwoloye taiya dle so opa patotopo demha:ha:po. Amasiyama na:ta malamaletapo yia:ta malamaleye mo-tla:mtame halapo. ⁶ Epedeme yao, ikadepe, na: opa mila:pi tle woloma ka:pi yukamolowe malamale pohana. Amasiyama na: ka:dle yu koko dla malamale sikemte pato elapo. Epedeme na:tapo koko iye alila hapuloma dulu dla wua: watle ma-nalati-imhaluwapo.

⁷ Epapedeme na:tapo asiyama pa:le God tle puale ka:dle yuye isikimi wua: watle me-atlamsela:mduwapo. Epame na:tapo naskamu isili dla hame tuluwapo, ma asiyama wua: tlo di dla ta:dlowedeme. Epapele dulu dla na:ta asiyama pa:le God yu atlemduwaye, na: batalimale koko hamama ammduwa? Hao, pe-epamdena. ⁸ Epedeme

mikadepe dle so mo opi dla ha:ha:lalota na: watle mani hamilati na:tapo mani e hapame wua: yilo oko hamduwapo. ⁹ Epapele dulu dla na:ta wua: mate haluwa oloma edla na: alisisi dimi halemama wua: dla alisisi podalemдена. Amasiyama Makedoniya dla mikadepe dle so ha:ha:lalotapo na: watle alisisi halopo puame hapiwapo. Epedeme na: wua: dla alisisi hale podalemдена. Epame matle na:tapo wua: watle alisisi hale podallowa. ¹⁰ Epapedeme Kelisotapo ikadepe koko tlo atlamsela:uwaye, epammama na: mape wua: dla ikadepe koko tlo atlema. Adipalati, wua: yilo oko hamhalemama wua: dla mani po-otlalo wekemduwa koko dla naskamu di dla hamhetama. Epedeme Akaya mo pato dulu dla oplami haletapo na:ta naskamu di dla hamheta koko hema humatloweye po-ala:na. ¹¹ Epapele dulu dla na: adipalati wua: dla alisisi podallalo wekemdi? Na:ta wua: dla pobokotiyapo malamalalo wekele koko tle amma:? Hao. Adipalati, God me-ya:malamana, na:ta wua: sikemte bokotiyapo malamhala kokoye.

¹² Epapedeme na:ta oko hamsela:mama opa dla mani po-otlalo wekemduwaye, mepamhalowama. Adipalati, biskapa koko imalalo sotapo epo atlamsiyamapo, “Polota koko hamsela: epapeleye di ma hatlo mepapele koko tlo hamsiyama,” demsiyamapo. Epapele koko tle na: solotama, epo atlamsiyama so opaye humatlowedeme. Adipalati, yia: tlo yia: oko asiyamaye halomha:ha:po. ¹³ Opa iwoloye po-Taiya dle so ikadepe. Yia:tapo yiskamu yia:ye Keliso ya: Taiya dle so depame wua:ye elemala natimha:ha:po. ¹⁴ Amasiyama na: koko hema pase totokoleyapsema. Adipalati, Saiten mape ya:skamu ya:ye Hela:dle banakaka some yepo halemdepo. ¹⁵ Epapedeme Saiten ya: oko sotapo ma God ya: opa ka:depo ha:ha:lalo so some ha:ha:lali natipame di poyiyellowa. Amasiyama

mosukulu alila dla yia:tapo yia:ta batalimale koko halomha:ha:le mate ala:mama yia: batalimale asiyama halepe.

Polota Keliso yilo wotiyalle halē kokoye atlale

¹⁶ Epedeme na: matle wua: watle ipo atlema, na:ye yiyilamsela:ma depo malamiya. Amasiyama wua: na:ye yiyilamsela:yo depo malamelepiye, wua: yiyilamale oplamita atlamsela:la dalemkiye, epammama na:ta naskamu di dla hamheta yu i ma daliya. ¹⁷ Epapele dulu dla na:ta ipo naskamu di dla hamhetaye Lodta yukamalalo epo yukamama po-apesema. Amasiyama na: weya yiyilamale oplami some yukamapo. ¹⁸ Amasiyama biskapa koko imalalo so hapulomatapo yiskamu di dla halopo hehetamkiye, epammama na: mape naskamu di dla hamhetapo. ¹⁹ Epapele dulu dla wua:ye wuskamu sikemte momalamale so demdepo. Amasiyama wua:ye ikadepe yiyilamale so some ha:ha:po. Adipalati, wua:tapo sikemte sisiyele mate yiyilamale so yu dallowe tlo solotamdepo. ²⁰ Adipalati, biskapa koko imalalo sotapo yiskamu yia:ye wua: dokopala so demyelati wua: yia:ye alikili a:ma poposalesemde. Epame yia:tapo wua:ye elemale tle wua: alisiye isikimi halomalati wua: yia:ye po-atlamasemde. Epame yia:tapo yiskamu yia: tlo di dla hamhetamama asiyama wua: tlo isili dla hamtulupame ma yu batalimale wua: dla atlamalati wua: asiyama yia:ye po-alisemde. ²¹ Epapele dulu dla na: siyema. Adipalati, na: epapele kokoye wua: dla pahalomsela:na.

Epedeme na: ala me-yiyilamale oplami some yukamama opa opita yiskamu di dla halopo hehetamama yuhamkiye epapolowepo. ²² Epapele dulu dla biskapa koko imalalo sotapo yiskamu yia:ye Hibulu so demdepo. Epele tlope na: mape Hibulu oplamipo. Epame yia:tapo

yiskamu yia:ye Isalael so demdepo. Epele tlope na: mape Isalael oplamipo. Epame ma yia:tapo atlemama yia:ye A:iblaham ya: mamadulo demdepo. Epapele tlope na: mape A:iblaham ya: mamapo. ²³ Epame ma yia:tapo atlemama yia:ye Keliso ya: oko so demdepo. Amasiyama na:tapo Keliso ya: oko oplami depo halemama itiyamale mate oko hauwata yia: okoye tla:mtame halapo.

Epame na: tlope alila pasatale amtuwale aya dla tutula:mhalemduwapo. Epame na:ye opata sikemte hopolemduwapo. Epame na:ye mo-yumuluwe mateka:pi dla halemduwapo. ²⁴ Epame do supulastale oloma dla Yu so dokopala sotapo na:ye dea mate hopolemhalemama sesa:mtame 39 dla guduwapo. ²⁵ Epame dapahatlope oloma dla Loum dokopala sotapo na:ye dali mate hopoluwapo. Epo ma hatlo oloma dla opatapo na:ye ewalata kelemama yumula yakomuwapo. Epame dapahatlope oloma dla koa pato tle tamalemama koatapo olloduwapo. Epo alila hale dla koata kaula duka dla ollodlati na:ye kaula duka dla yúta halemsele:mama alila mate epo utula:la mate pololuwapo. ²⁶ Epapedeme na:ta sele:le dulu dla aloma yú pupualemale dulu dla aloma uula:msela:mama mo-pola yakomuwapo. Epame uhalalo sotapo na: mo-yumula yakomduwapo. Epame mo-na: opa Yu so mate epo po-Yu so mateta na:ye mo-yumula yakomduwapo. Epapele dulu dla na:ye mo patoto dla epo dalupa dulu dla epo kaula pato dulu dla mo-pola yakomduwapo. Epame opa yiskamu yia:ye mikadepe dle so dlatotapo na:ye mo-yumula yakomduwapo.

²⁷ Epapele dulu dla na:tapo oko pato ma-hauwapo. Epame na: utula:la opi dla woloma ka:dle elale pohamdena. Epame na: alila opitapo yú ta:le mate epo daya ta:le mate halemduwapo. Epame daya dimi halemama tluka alisisi ma pa:po kapumale dulu dla halemduwapo.

²⁸ Epapedeme na: wotiyalle hapuloma dulu hema me-tamama mikadepe dle so hapuloma yilo sikemte momala-male pato himhalemdepo. ²⁹ Epapele dulu dla mikadepe dle oplamitapo hopeyamale natilipiye, na: ma hopeya-male hatlo meye natimdepo. Epame oplami haletapo ya:mkaleye batalimale dla semtullati natimama asiyama na: dla wotiyalle hamimdepo.

³⁰ Epedeme na:tapo naskamu di dla hamhetle dlepiye, na: isikimi na: dla hopeyamale koko ela tlo di dla hamhetlowedeme apelepe. ³¹ Epapedeme di Lod Yesu ya: A God dita siyele hamilalo mape me-ya:malamana, na:tapo ikadepe yu tlo atlama kokoye. ³² Epedeme na:tapo Damasko mo dla tame hallati dokopala oplami Aletas ya: oko oplamitapo na:ye yumuluwedeme solotamuwapo. Epammama ya: opatapo na:ye hamolowedeme mo kosukulli kokoloma tala dla omha:ha:mduwapo. ³³ Amasiyama namkadulotapo na:ye yekalo dulu dla hamatipame mo kosukulli opokoko tle deata himomelepo alikili a:ma halumtuluwapo. Epalati na:tapo etle alikili a:ma teletauwapo.

12

Polota inomata meyelope dle koko

¹ Epapele dulu dla na:ta naskamu di dla hamheta koko iye pta dulu koko pa:na. Amasiyama na:tapo naskamu di dla me-hamhetamhalemama na: inomata meyelope dle koko mate epo Lodta na: dla bobotimatuwa koko mate wua: dla atlamolowama. ²⁻³ Epedeme 14 sokomoko mo-pololepo haluwa oloma edla na:ye Pe-pele dimo ikadepe dla hamame hetauwapo. Epapele dulu dla na: pona:malamana, na:ye ikadepe na: moto mate Pepele di dla hamame hetauwo-o, o isikimi inomata meyelope demama natiwo-o. Amasiyama koko eye

hatlo God tlo ya:malamana. ⁴ Amasiyama epapele tlope na:malamana, na:ye Pepele dimo dla hamame hetauwapo. Epapeleye na: edla ka:ka:dle koko hapuloma yuta atlowe wekele kokoye daluwapo, koko eye na:tapo haliyamale dla bobotimatipo atlamolowe ye pta aiyalma. ⁵ Epapedeme na:tapo Pepele dimo kokota na: dla woyamuwa koko tlo di dla hamhetlowe tlo ka:pi. Epapele tlope na:ta koko eye di dla pohamhetlowa. Epapele dulu dla na:ta naskamu di dla hamhetle dlepiye, na: isikimi na: dla hopeyamale koko ela tlo di dla hamhetlowedeme apelepe. ⁶ Amasiyama na: inomata meyelo pe demama tlamale koko hapulomaye di dla halopo hetlowe solotamelepiye, eta na:ye poyiyilamsela:mama apolowa. Adipalati, na: isikimi ikadepe koko tlo atlamolowedeme apelepe. Amasiyama wua:tapo na:ye di dla hamhetlala depame na:tapo na: inomata meyelo pe dlati tlamuwa kokoye matle po-atlamsela:lowa. Adipalati, na: solotama, wua:ta isikimi na:ta koko halomsela:la natiwa mate epame atlamsela:la dlaluwa koko mate tlo malaha:ha:lepo depo amma.

⁷ Epapedeme Godtapo na: inomaye meyelo pe depame ka:ka:dle koko hapulomaye na: watle nati-iwapo. Amasiyama na:tapo koko edla naskamu di dla hamhetlala depame Saiten ya: banakaka oplamiye na: moto dla tuwale some wotiyalle hamilalo hallepo depame tane duwapo. ⁸ Epapele dulu dla na: Lod dla dapahatlope oloma dla inoma sumale himiwa, Lodtapo na: dla wotiyalle ela eye alikili a:ma hamastlepo depame. ⁹ Amasiyama ya:tapo na: watle epo atluwa, “Na:ta bokotiyapo malamale ye wa: mate ma-ala:po halapo. Adipalati, wa:ta hopeyamalati na:ta itiyamaletapo wa: mate halemdapo,” duwa. Epapedeme Kelisota itiyamaleta na: dulu dla hallepo depame na:tapo na: dla hopeyamale koko ela tlo naskamu di dla hamhetlowepo. ¹⁰ Epapedeme na: Keliso yilo wotiyalle halowe dla

sikemte siyema. Epapedeme na:ta hopeyamale dulu dla epo opata na: hi mate batalimale yu atlamalati epame kokalle koko mate wotiyalle koko mate dulu dla me-siyele mate hallowepo. Adipalati, na:tapo hopeyamalati Kelisota itiyamaletapo na: mate hallepe.

Polota Kolin mikadepe dle so dla bokotiyapo malamale himhalale

¹¹ Epedeme na:tapo ipo yiyilamale koko atlaye wua: batalimale koko tle apopo. Adipalati, wua:tapo na: koko dla ka:ka:dle koko siyapo tlo atlamha:ha:lowe ka:pipo. Epapele tlope wua: pe-epapesema. Amasiyama na:ye koko pa:le oplami. Epapele tlope biskapa koko imalalo so ewolotapo na:ye potla:mtame ha:ha:sema. ¹² Ame adipalati, na: tlo sikemte itiyamale mate halemama na:tapo ikadepe Taiya dle oplami depo hala kokoye wua: wale nati-imama wua: dulu dla itiyamale mate ulugiye-male kokoye ma-nalati-imhaluwapo. ¹³ Epapedeme na:tapo mikadepe dle so opa opi mate halemama koko halomhaluwaye ma wua: mate halemama koko hatlo metlo halomhaluwapo. Epapele dulu dla na:ta wua: dulu dla halemama koko hatlo na:ta pahalalo wekuwaye ipo. Na: wua: wale alisisi hale po-otomdena. Epele dulu dla koko iye na:ta batalimale koko hauwa? Hao, pe-epapena.

¹⁴ Epapedeme na: wata oloma hema dapahatlope oloma dla wua: hala dla puame natiloweye ma-dinapopo halapo. Epame na:ta wua: hala dla pulupiye, na: alisisi hale yilo wua: dla podallowa. Na:ye isikimi wua:ye sikemte malamama wua: natila puma, amasiyama na:tapo wua: mani pahalowa. Adipalati, yimlalatapo adulo ye po-omha:ha:semde. Amasiyama adulotapo yimlalaye omha:ha:mdepo. ¹⁵ Epapedeme na: sikemte solotama, na: dla hutiyeye alisisi mate epo na: moto mate wua: yilo oko dla himilowedeme. Na:tapo wua:ye sikemte bokotiyapo

malamhalapo. Ame wua: adipalati na:ye pase bokotiyapo malamalalo ha:ha:ma:?

¹⁶ Epedeme na:ta wua: dla alisisi po-otlalo wekemduwa kokoye wua:ta hapuloma mo-wua:malamana. Amasiyama wua: dulu dla opa opita na:ye semte mala-atlemsela:mama wua:ye elepame wua: mani uhamtlowedeme apopo demyapo. Epapele tlope na: adipo epapele kokoye wua: dla hapa:? ¹⁷ Epele dulu dla opa na:ta taiya duwa, ewolotapo tame wua:ye elepame wua: mani hauwa? Hao, pe-epapena. ¹⁸ Epame na: Taites mate epo di ei hale mate wua: hala dla taiya duwapo. Epele dulu dla Taitestapo wua: maniyeye elemale tle hapame tauwa? Hao, pe-epapena. Adipalati, mo-wua:malamana, Taites mate epo na: mateye dupa malamale hatlope depame koko halomdepo.

¹⁹⁻²⁰ Epapedeme dita koko ipo atlamalati wua:ta mala-maletapo Poloye isikimi ya:ta batalimale koko halë mekesoma demyayo. Amasiyama koko eye pomikadepe. Adipalati, di God mila:pi tle dia:ye Keliso ya: oko so ikadepe demama wua:ye imha:ha:po. Epedeme mikadepe dle so namkadulo, di isikimi wua: gadlowedeme apoma, wua: dulu dla ipapele kokota hutiyelala depame. Eye yu topulolle koko epo ya:mkale ellewe koko epo siyaladlowe koko epo ya:skamu ya: tlo malamolowe koko epo putlo-male yu atlowe koko epame yu ballowe koko epo ya:skamu di dla hamhetlowe koko epo aiyalma pa:po ha:ha:lowe koko. Wua:ta ipapele koko dulu dla ha:ha:lati na:ta puame natilipiye, na: wua: dla sikemte siyalademama yu itiyamale mate atellepe. Amasiyama wua: posolotamasema, na:ta ipapele koko wua: dla halowe. ²¹ Epame na: ma posolotamasema, na:ta ma ilame puale oloma dla wua: dulu dla opa opitapo yia: bobtalimale dulu dla ala meha:ha:mama opa mate wola: mate uhalowe koko mate

epame ullu walle koko mate dulu dla ha:ha:la natiloweye. Wua:ta epapele koko dulu dla ha:ha:latai na:ta puame natilipiye, Godtapo wua: mila:pi tle wua: yilo na: dla wota:le mate dupa kolle mate hamilipe.

13

Polota mosukulu molo atlale yu

¹ Epedeme na: wata dapahatlope oloma dla wua: puame natilowedeme mo-dinapopo halema. Adipalati, God yu bukatapo epo atlapo, “Opa dapiyamte epapele o opa dapahatlope epapeletapo koko hadima ikadepe yu atlepiye, koko eye ikadepepo,” depo. ² Epapele dulu dla na:ta dapiyamte oloma dla wua: mate hale-mama batalimale koko halomalalo so dla yu itiyamale mate ma-atlamhaluwapo. Epedeme na: opa ewolo dla mamisika: atlema, na:ta ilame puame wua:ta ala batalimale dulu dla ha:ha:la natilipiye, na: wua:ye sikemte atellepe. ³ Epedeme na:ta koko iye halowepo. Adipalati, wua:tapo Kelisota na: tle oko ha kokoye ikadepe natilowedeme solotamapo. Amasiyama epapele dulu dla Kelisotapo wua: dulu dla oko haloweye pohopeyamasema, asiyama ya:ye itiyamale mate wua: dulu dla me-halapo. ⁴ Yao, Kelisotapo hopeyamale mate dali yekelemhimili di dla eluwaye e ikadepepo. Amasiyama watapo ya:ye Godta itiyamale tle halapo. Epapele dulu dla di ma hohopeyalimale tlope Keliso dulu dla ha:ha:mama Godta itiyamale hapo ha:ha:po. Epedeme dita wua: tame natilowe oloma edla di itiyamale i mate wua: dulu dla oko halowepo.

⁵ Epapedeme wua:ye woloma mikadepe dle koko tle dolumtamalema: depame wuskamu woloma kulume natiya. Epapele dulu wua: Yesu Kelisota wua: dulu dla pohallalo wekelepiye, etapo wua:ta ikadepe pomikadepe dle so some ha:ha: kokoye nati-imama apelepe. ⁶ Amasiyama

na: mikadepe dema, wua:tapo dia:ye ikadepe Taiya dle so demdepo. ⁷ Epedeme di God dla inoma sumale yu himima, wua:tapo ma batalimale koko pahalomalalo wekelepo depame. Epapele dulu dla opatapo dia:ye ka:dena dlepo depame inoma sumale yu iye pohimisema. Amasiyama wua:tapo ma woloma ka:depo ha:ha:lepo depo apopo. ⁸ Epapedeme di poka:dena, ikadepe kokoye humatloweye. Amasiyama di ka:dena, ikadepe koko yilo oko haloweye. ⁹ Epame dita hohopeyamale oloma edla ma asiyama wua:ta itiyamalati di koko edla sikemte sisiyemde. Epedeme koko hema di inoma sumale yu himima, wua:tapo Lod dulu dla mo-opa depo ha:ha:lepo depame. ¹⁰ Epedeme na:tapo wua: watle yu iye ilipo hamima, na:tapo ma wua: hala dla tame yu itiyamale mate wua: watle po-atlamalalo wekelepo depame. Adipalati, na: solotama, Lodta na: watle hamiwa itiyamale i mate wua: gadloweye. Amasiyama na: itiyamale i mate wua: dla wotiyalle hamiloweye posolotamasema.

¹¹ Epapedeme mikadepe dle so namkadulo, na: yu mosukuluye ipo. Wua: sisiyele mate ha:ha:iya. Epame wua: malamale ka:depame na: yuye welimiya. Epame wua: dulu dla yu topulolemha:ha:miya. Amasiyama sadle mate ha:ha:iya. Epapelepiye, bokotiyapo malamalalo Godtapo wua: mate halemama ya:ta sadle kokoye wua: dla hamilipe.

¹² Epedeme wua: Keliso dulu dla ha:ha:mama namkale dle mate asiyama huhulama asiyama huhulama demha:ha:iya. Epapedeme mikadepe dle so hapuloma hema ha:ha:tapo yia:ta namkale dle yuye wua: dla hamipo.

¹³ Epedeme Lod Yesu Kelisota bokotiyapo malamale mate epo Godta bokotiyapo malamale mate epame Hela:dle Soko mate hatlope dlowe koko matetapo wua:ta hapuloma dulu dla hutiyelepe.

Ka:dle Yu
Genesis, Exodus, Jonah, and the New Testament in the Kamula
language of Papua New Guinea
Buk Stat, Kisim Bek, Jona, na Nupela Testamen long tokples
Kamula long Niugini

Copyright © 2005 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Kamula

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Sep 2022 from source files dated 9 Oct 2020

74ad7974-9dcd-5470-9c22-0eda5fbabe15